

Zápis z 18. jednání Výboru pro finanční trh

Datum a místo konání: **30. ledna 2012**, 10.00 – 12.15; budova ČNB; místnost 2P 111

Zúčastnění členové: Tomáš Síkora (předseda), Luděk Niedermayer (oba zvoleni rozpočtovým výborem Poslanecké sněmovny ČR), Radek Urban (Ministerstvo financí), Vladimír Tomšík (ČNB), Monika Strejcová (finanční arbitř)

Omluvení členové: Dušan Hradil, Petr Marsa

Další zúčastněné osoby: Robert Novák

Program jednání:

- 1) plánované aktivity MF v oblasti legislativy finančního trhu pro rok 2012 (předkladatel MF)
- 2) přehled plánovaných regulatorních a dohledových aktivit ČNB v oblasti finančního trhu (předkladatel ČNB)
- 3) různé

Průběh a závěry jednání:

Zápis je uveden v pořadí dle programu jednání.

Ad 1)

Předseda v úvodu jednání přivítal nového člena VFT pana Lud'ka Niedermayera, který je od 14.prosince 2011 zvolený rozpočtovým výborem Poslanecké sněmovny. Dále informoval o programu jednání.

V rámci prvního bodu jednání byl diskutován připravený materiál MF, který vychází z plánu legislativních prací na rok 2012. Pro MF je velkou prioritou po přijetí zákonů k důchodové reformě příprava věcných řešení a doprovodných zákonů ve spolupráci s MPSV. Nosičem nových změn bude samostatný zákon, který by měl být předložen do Poslanecké sněmovny během měsíce dubna 2012. U legislativy s evropským přesahem je pro MF prioritní zejména novela CRD IV a příprava rámce pro krizové řízení ve finančním sektoru.

V rámci ČR je pro MF důležitá především úprava stavebního spoření a změna zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích. V oblasti stavebního spoření, jehož problematika je blízká široké veřejnosti, probíhá diskuze a výměna názorů ze všech stran trhu. Vlastní systém je příliš náchylný na snížení státní podpory a proto je snaha o rozšíření produktovosti. Návrh změny zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích by měl být do LRV a vlády předložen do léta. Důležitou a diskutovanou bude otázka provizí, které by měly být rozloženy v čase. Řešit se bude též problematika mechanismu zpětného vrácení provizí a výše jejich stropu.

Zmíněna byla též příprava zákona o investičních společnostech a investičních fondech, kde probíhá veřejná diskuze. Speciální hedge fondy mohou dnes podnikat v různých zemích včetně ČR, ale je důležité, aby zde fungoval pro jednotlivé typy fondů i plný servis.

Ad 2)

V rámci druhého bodu byly řešeny regulatorní a dohledové aktivity ČNB na finančním trhu. V části věnované zákonům bylo upozorněno především na úpravy stavebního spoření, kde je ČNB v souladu s MF a dále potom na zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích, kde byla pro ČNB prioritní otázka vázanosti pojišťovacích zprostředkovatelů a termín nabytí účinnosti, vlastní regulaci provizí nechává ČNB v kompetenci MF. Dále byla zmíněna důležitá novela zákona o ČNB a to především kvůli nutnosti odstranění nekompatibility opakovaně kritizované v konvergenčních zprávách EK a ECB. Prioritní z pohledu ČNB je též návrh zákona o dohledu nad finančním trhem, který by měl sjednotit v současnosti roztříštěnou úpravu dohledu za jednotlivé sektory finančního trhu. Následně byla zmíněna informace o zákonu o směnářské činnosti, transpozici směrnice Solvency II, zákonu o investičních společnostech a investičních fondech a transpozici CRD IV.

V části věnované vyhláškám, které jsou připravované ČNB, bylo upozorněno především na vyhlášky související s vydáním zákonů k penzijní reformě, vyhlášky související s návrhem novely zákona o bankách, vyhlášky o náležitostech a způsobu vedení deníku obchodníka s cennými papíry a vedení evidence investičního zprostředkovatele, vyhlášky související s implementací CRD IV a vyhlášky související s novelou zákona o pojišťovnictví.

Následovala informace o legislativě EU. Upozorněno bylo především na problematiku a fungování ESAs, kdy mnoho věcí má formu nařízení a ze strany ČNB nelze již ve finálním stádiu nic měnit. Proto je velice důležité hlídat vše již od počátku a snažit se ovlivňovat již zdroj jednotlivých návrhů na expertní úrovni. Na vybraných otázkách spolupracuje ČNB v rámci evropských výborů a pracovních skupin též s MF. Z vlastní legislativy EU byla označena za prioritní především problematika CRD IV a krizového řízení, kde bude ze strany ČNB prosazován tzv. princip subsidiarity ve vybraných oblastech. Stručně byla zmíněna problematika závazných technických standardů ESAs a následně VFT přešel k problematice hlavních záměrů ČNB v oblasti výkonu dohledu v roce 2012.

V oblasti dohledu obezřetnosti bylo vyzdvíženo především dobré fungování kolegií supervizorů, jejichž činnost je upravena CRD III a EBA. Kolegia supervizorů v roce 2011 poprvé realizovaly tzv. joint assessment risk decision process. V případě dohledu odborné péče bude pokračovat sjednocování přístupů za jednotlivé sektory finančního trhu a důraz bude i nadále kladen na posilování dohledu na dálku, který pokrývá celý finanční sektor a indikuje případnou potřebu pro provedení kontroly na místě.

Předmětem následné diskuze byla problematika aktuální situace v sektoru družstevních záložen a otázka definování SIFI na českém finančním trhu. Na závěr diskuze k bodu 2 byl uveden aktuální příklad z praxe, který se týká problému povinného pojištění cestovních kanceláří. Legislativní požadavek na pojištění minimálně 30 % očekávaného obrátu CK se dle zkušeností a posledních událostí ukazuje jako problém, který volá po úpravách příslušného zákona.

Ad 3)

V bodu různé nejprve zazněla informace o novele zákona o bankovních pobočkách ze třetích států, kde se mimo jiné řešila i otázka možnosti prolomení bankovního tajemství. Zmíněna a diskutována byla problematika nebankovních poskytovatelů úvěrů (problém lichvy). Finanční arbitr k uvedenému dodal, že připravuje dopis na starosty měst a obcí s cílem požádat starosty, aby co nejvíce vysvětlovali svým občanům, že existuje finanční arbitr včetně jeho kompetencí. To by mohlo vést k větší opatrnosti lidí a vyšší obezřetnosti i v oblasti poskytování úvěrů. Následoval dotaz a požadavek na vysvětlení procesu licencování finančních subjektů u ČNB. Zástupce ČNB odpověděl, že ČNB při licencování postupuje podle zákona, tj. kontroluje splnění zákonem stanovených požadavků a následně licenci udělí. VFT požádal ČNB o zpracování detailnější analýzy procesu licencování u ČNB. VFT se touto problematikou bude zabývat na svém příštím jednání.

Na závěr bodu různé byla zmíněna připravovaná novela zákona o ČNB v souvislosti s návrhem na ukončení činnosti VFT. Návrh předložilo MF po diskuzi s ČNB. Zdá se, že VFT svou roli splnil v období přesunu dohledu nad celým finančním trhem do ČNB, měl konzultační úlohu a věnoval se například připomínkování Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem. Nicméně v rámci rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny je o činnost VFT jen velmi malý zájem a je předpoklad, že při případném zániku VFT velká mezera nevznikne (v praxi je vždy možná spousta nejrůznějších jednání na expertní úrovni MF a ČNB včetně účasti zástupců trhu). VFT se dohodl, že diskuzi o případných změnách formy, náplně a obsahu svého dalšího fungování povede detailněji na příštím jednání VFT.

Příští jednání je plánováno na 28. květen 2012.

V Praze dne 3. února 2012

Zapsal: Robert Novák (tajemník)

Schválil: Tomáš Síkora (předseda)